

aantal bladzijden over insecten in voor, maar het blijft hier bijzaak. In dit boek komen alléén insecten aan de orde en PFLUGELDER heeft een grote hoeveelheid gegevens, die op dit onderwerp betrekking hebben, op overzichtelijke wijze bijeengebracht.

Hij poogt niet veel nieuws te brengen. Kenmerkend is, dat geen enkele illustratie origineel is, maar alles uit andere publicaties, ten dele van de auteur zelf, is overgenomen. Dit hangt zeker voor een groot gedeelte samen met het feit, dat de studie der ontwikkelingsmechanica nog niet uitgegroeid is tot een min of meer evenwichtig, of ook zelfs ten dele gerijpt onderdeel der biologie. Op dit ogenblik is een uitstekend samenvattend referaat als dit boek zeker alles, wat men kan verwachten.

Wie niet de tijd heeft de literatuur zelf bijeen te zoeken, zal hier een overzicht vinden, waarmee hij zich kan oriënteren in dit fascinerende terrein, waarin zo'n geweldige vooruitgang wordt gemaakt.

Een boek als dit moet snel verouderen, maar het zal ook daarna nog geruime tijd als een goed leesbare en begrijpelijke inleiding kunnen fungeren — D. J. KUENEN.

Forster, W., und Wohlfahrt, Th. A., Die Schmetterlinge Mitteleuropas, Lieferung 3, 4, 5, 1953—1954. Franck'sche Verlagshandlung Stuttgart. Prijs per aflevering DM. 10.

Aflevering 3 en 4 van dit zo langzamerhand wel bekend geworden werk over de Midden-europese vlinders worden geheel gevuld met de tekst van het eerste deel. Dit behandelt de biologie der vlinders en de praktijk van het verzamelen. Met het in afl. 5 opgenomen restant heeft het een omvang van 202 plus XII pagina's, terwijl de tekst verduidelijkt wordt door bijna 150 figuren. Het eerste deel is nu ook compleet te koop, gebonden in linnen band, voor DM 23.

De inhoud ervan is rijk gevarieerd en staat geheel op de hoogte van de tijd. Na een 60 pagina's praktijk worden bouw en levenswijze behandeld, waarvoor ongeveer 100 pagina's gebruikt worden. Daarop volgen nog enkele kleinere onderwerpen: erfelijkheid, systematiek en nomenclatuur, afstamming en bescherming. Het geheel is een voortreffelijk stuk werk geworden.

Van het tweede deel, dat de dagvlinders behandelt, zijn nu 20 platen verschenen en loopt de tekst tot p. 96, waarmee we midden in de Lycaenidae gekomen zijn. Wie enigszins bekend is met de moderne literatuur, zal tot zijn vreugde zien, dat alle resultaten van de laatste jaren met nauwgezetheid in de tekst verwerkt zijn, zelfs die, welke lang niet door iedereen aanvaard worden, zoals de splitsing van *Maculinea alcon* Schiff. en *Mac. rebeli* Hirschke in twee goede soorten. Maar dat is stellig te prefereren boven een tekst, die een paar decennia bij haar tijd ten achter is. Afl. 6, die volgens een belofte van de uitgevers nog dit jaar zal verschijnen, zal het slot der dagvlinders bevatten. — LPK.

*Lampides boeticus* L. in Zwitserland. In October 1953 vond ik in Sierre (Wallis, Zuid-Zwitserland) in de peulen van *Colutea arborescens* L. de rupsen van deze Lycaenide, die zich voedden met de zaden. Ze verpopten in October en in November ontwikkelden zich daaruit de vlinders. Is dit gewoon, of is het de invloed van de hoge herfsttemperatuur van verleden jaar? In het begin van November was het in Sierre nog heel warm.

H. MARTIN-ICKE, Rijnsburgerweg 139, Leiden.

[VORBRODT schrijft in zijn Schmetterlinge der Schweiz, 1: 121 (1911): „In der insubrischen Zone [het Zuidzwitserse merengebied] ist er jedes Jahr wohl lokal, aber durchaus nicht selten zu finden. Er kommt in allen Stadien vor, so bei Aigle, Martigny, Sion, Sierre seit einer Reihe von Jahren an eng begrenzten Stellen. Seine Flugzeit geht im Wallis von Juli bis Dezember in zwei Generationen.” In zijn „Tessiner und Misoxer Schmetterlinge” (*Mitt. Schweiz. ent. Ges.* 14: 245, 1930) geeft hij voor de andere kant van de waterscheiding drie generaties op, wat ongetwijfeld juist is. De vliegtijd van de derde is dan van 25.IX tot 24.XI. In elk geval is een ontwikkeling in November in dit warme deel van Zwitserland dus normaal. — LPK.]